

Nieśmiertelne imię Stalina zawsze żyć będzie w sercach narodu polskiego i całej postępowej ludzkości

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

GŁOS ROBOTNICZY

ORGAN KW I KŁ POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

NR 58 — ROK IX

ŁÓDŹ, SOBOTA, 7 I NIEDZIELA, 8 MARCA 1953 ROKU

CENA 15 GR.

Naród polski w hołdzie Wielkiemu Stalinowi

Wspólne uroczyste posiedzenie żałobne Rady Państwa i Rady Ministrów Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Dnia 6 marca 1953 r. o godz. 11.00 odbyło się pod przewodnictwem Prezesa Rady Ministrów Bolesława Bieruta wspólne uroczyste posiedzenie żałobne Rady Państwa i Rady Ministrów Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, poświęcone uczczeniu pamięci Generalissimusa Józefa Stalina, przewodniczącego Rady Ministrów Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i sekretarza Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego.

Towarzysz Bierut u ambasadora Sobolewa

W dniu 6 marca 1953 r. prezes Rady Ministrów Bolesław Bierut, ambasador w Polsce, wyraził najgłębszą żal i współczucie z powodu zgonu przewodniczącego Rady Ministrów Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i sekretarza Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Związku

Radzieckiego, Józefa Stalina, przekazując jednocześnie uczucia niezłomnej solidarności narodu polskiego z narodem radzieckim w tej tak ciężkiej dla całej ludzkości chwili. Kondolencje złożyli członkowie Rady Państwa z przewodniczącym Aleksandrem Zawadzkim na czele, wiceprezesi Rady Ministrów, ministrowie, sekretarze KC PZPR, kierownicy centralnych urzędów państwowych, przedstawiciele centralnych władz stronnictw politycznych i organizacji masowych.

Powołanie Ogólnonarodowego Komitetu Uczczenia Pamięci Józefa Stalina

Dnia 6 marca br. o godz. 18 odbyło się w sali posiedzeń Rady Państwa zebranie rozszerzonego prezydium Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Narodowego z udziałem przedstawicieli organizacji politycznych i społecznych. Zebrani złożyli hołd pamięci Wodza postępowej ludzkości — Wielkiego Stalina. Zebranie zaogłośli i przewodniczył mu przewodniczący Ra-

stawieli organizację politycznych i społecznych. Zebrani złożyli hołd pamięci Wodza postępowej ludzkości — Wielkiego Stalina. Zebranie zaogłośli i przewodniczył mu przewodniczący Ra-

dy Państwa, Aleksander Zawadzki. Na zebraniu powołano Ogólnonarodowy Komitet Uczczenia Pamięci Józefa Stalina w następującym składzie:

Aleksander Zawadzki — przewodniczący Rady Państwa — jako przewodniczący komitetu,

członkowie komitetu:

Józef Cyrankiewicz — wiceprezes Rady Ministrów,

Edward Ochab — sekretarz KC PZPR,

Jan Dembowski — marszałek Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, prezes Polskiej Akademii Nauk,

Stefan Ignar — wiceprezes NKW ZSL,

Kazimierz Witaszewski — generał brygady, wiceminister Obrony Narodowej,

Wiktor Kłosiewicz — przewodniczący Centralnej Rady Związków Zawodowych,

Alicja Musiałowa — przewodnicząca ZG Ligi Kobiet,

Jarosław Iwaszkiewicz — przewodniczący Polskiego Komitetu Obojczyków Pokoju,

Eugenia Krassowska — wiceprzewodnicząca CK SD,

Dominił Horodyński — poseł na Sejm,

Stanisław Nowocień — przewodniczący ZG Związku Młodzieży Polskiej.

Cały kraj w żałobie

Wiść o śmierci Józefa Stalina, przekazując jednocześnie uczucia niezłomnej solidarności narodu polskiego z narodem radzieckim w tej tak ciężkiej dla całej ludzkości chwili.

Kondolencje złożyli członkowie Rady Państwa z przewodniczącym Aleksandrem Zawadzkim na czele, wiceprezesi Rady Ministrów, ministrowie, sekretarze KC PZPR, kierownicy centralnych urzędów państwowych, przedstawiciele centralnych władz stronnictw politycznych i organizacji masowych.

dy Państwa widnieje na czerwonym tle popiersie Józefa Stalina.

Na gmachu ambasady radzieckiej — spowita w czerni flaga. Przed ambasadą gromadzą się tłumy mieszkańców Warszawy, delegacje z niezliczonych zakładów pracy, ze wsi, ze szkół i uczelni, aby wyrazić najgłębsze współczucie i solidarność z narodem radzieckim.

Przed wejściem na teren budowy Pałacu Kultury i Nauki — wspaniałego daru Kraju Rad i Wielkiego Stalina — czerwone flagi z kirem, opuszczone do połowy masztów.

Głęboką żałobą okryty jest przastary Kraków — miasto, w którym przed laty przebywał i działał Józef Stalin. Na frontonie domu przy ul. Łubomirskiego 49, gdzie umieszczona jest tablica z napisem: „W tym domu pod kierownictwem Lenina i Stalina odbyła się narada KC RSDRP (bol-szewików) 10 — 14 stycznia 1913 r.” — powiewa dziś opuszczony do połowy masztu i spowity krepą czerwony sztandar.

W niezliczonych zakładach pracy PGR-ach, spółdzielniach produkcyjnych, gromadach wiejskich, szkołach, uczelniach, instytucjach odbyły się krótkie zebrania. W głębokiej ciszy słuchano komunikatu o śmierci Towarzysza Stalina. Minutą ciszy, nabrał głębokiego smutkiem, uczono Jego pamięć. Załogi śpiewały hymn proletariatu „Międzynarodówkę”. W wielu wsiach śpiewano „Gdy naród do boju”.

W całym kraju zawieszono zostali imprezy artystyczne o charakterze żałobnym. Setki ludzi pracy, chłopów, młodzieży za pośrednictwem ambasad i konsulatów ZSRR, za pośrednictwem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej przesyłało listy do przyjaciół radzieckich.

Dziś uroczysta sesja Rady Narodowej m. Łodzi

Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi zawiadamia, że w sobotę, dnia 7 marca 1953 r. o godz. 18 w sali Młodzieżowego Domu Kultury przy ul. Mo-niuszki 4a, odbędzie się uro-

czysta sesja Rady Narodowej m. Łodzi dla wyrażenia hołdu i uczczenia pamięci Wodza postępowej ludzkości Towarzysza Józefa Stalina.

Uchwała powzięta na wspólnym posiedzeniu

plenum Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, Rady Ministrów Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, Prezydium Rady Najwyższej ZSRR

MOSKWA (PAP). Agencja TASS podała następującą uchwałę powziętą na wspólnym posiedzeniu plenum Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, Rady Ministrów Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, Prezydium Rady Najwyższej ZSRR:

Komitet Centralny Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, Rada Ministrów Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, Prezydium Rady Najwyższej ZSRR za najważniejsze zadanie partii i rządu w tym ciężkim okresie dla naszej partii i naszego kraju uważają zapewnienie nieprzerwanego i właściwego kierownictwa całym życiem kraju, co z kolei wymaga największej zwrócenia uwagi i odpowiedzialności, niedopuszczenia do jakiegokolwiek rozprężenia i paniki, aby w ten sposób bezwzględnie zapewnić pomyślną realizację polityki ustalonej przez naszą partię i rząd zarówno w wewnętrznych sprawach naszego kraju, jak i w sprawach międzynarodowych.

Z tego względu oraz w celu niedopuszczenia do jakiegokolwiek zakłócenia w kierowaniu działalnością organów państwowych i partyjnych, Komitet Centralny Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, Rada Ministrów Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i Prezydium Rady Najwyższej ZSRR uznają za konieczne przeprowadzenie szeregu zarządzeń w zakresie organizacji kierownictwa partyjnego i państwowego.

I.

0 przewodniczącym i pierwszych zastępcach przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR

1) Mianować przewodniczącym Rady Ministrów ZSRR G. M. Malenkowa.
2) Mianować pierwszymi zastępcami przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR L. P. Berię, W. M. Mołotowa, N. A. Bulganina, L. M. Kaganowicza.

II.

0 Prezydium Rady Ministrów ZSRR

1) Uznać za konieczne, aby w Radzie Ministrów ZSRR zamiast dwóch organów — Prezydium i Biura Prezydium był jeden organ — Prezydium Rady Ministrów ZSRR.
2) Ustalić, że w skład Prezydium Rady Ministrów ZSRR wchodzi — przewodniczący Rady Ministrów ZSRR i pierwszy zastępca przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR.

III.

0 przewodniczącym Prezydium Rady Najwyższej ZSRR

Zalecić na przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR K. J. Woroszyłowa, zwalniając od tych obowiązków N. M. Szwerinika.

0 sekretarzu Prezydium Rady Najwyższej ZSRR

1) Mianować sekretarzem Prezydium Rady Najwyższej ZSRR N. M. Piegowa, zwalniając go od obowiązków sekretarza KC KPZR.
2) Obecnego sekretarza Prezydium Rady Najwyższej ZSRR A. F. Gorkina mianować zastępcą sekretarza Prezydium Rady Najwyższej ZSRR.

IV.

0 Ministerstwie Spraw Wewnętrznych ZSRR

Połączyć Ministerstwo Bezpieczeństwa Państwowego ZSRR i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ZSRR w jedno ministerstwo — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ZSRR.

0 ministrze Spraw Wewnętrznych ZSRR

Mianować ministrem Spraw Wewnętrznych ZSRR L. P. Berię.

V.

0 ministrze i zastępcach ministra Spraw Zagranicznych ZSRR

1) Mianować W. M. Mołotowa ministrem Spraw Zagranicznych ZSRR.
2) Mianować pierwszymi zastępcami ministra Spraw Zagranicznych ZSRR A. J. Wyszyńskiego i J. A. Malika.
3) Mianować W. W. Kuzniecowa zastępcą ministra Spraw Zagranicznych ZSRR.
4) Mianować A. J. Wyszyńskiego stałym przedstawicielem ZSRR w ONZ.

VI.

0 ministrze Spraw Wojskowych ZSRR i pierwszych zastępcach ministra Spraw Wojskowych

1) Mianować marszałka Związku Radzieckiego N. A. Bulganina ministrem Spraw Wojskowych ZSRR.
2) Mianować pierwszymi zastępcami ministra Spraw Wojskowych ZSRR marszałka Związku Radzieckiego A. M. Wasilewskiego i marszałka Związku Radzieckiego G. K. Zukowa.

VII.

0 Ministerstwie Handlu Wewnętrznego i Zagranicznego

Połączyć Ministerstwo Handlu Zagranicznego i Ministerstwo Handlu ZSRR w jedno ministerstwo — Ministerstwo Handlu Wewnętrznego i Zagranicznego ZSRR.

0 ministrze i zastępcach ministra Handlu Wewnętrznego i Zagranicznego ZSRR

1) Mianować A. I. Mikołajowa ministrem Handlu Wewnętrznego i Zagranicznego ZSRR.
2) Mianować pierwszymi zastępcami ministra Handlu Wewnętrznego i Zagranicznego ZSRR L. G. Kabanowa i zastępcami ministra P. N. Kurnykiną i W. G. Zaworonkova.

VIII.

0 Ministerstwie Budowy Maszyn

Połączyć Ministerstwo Przemysłu Samochodowego i Traktorowego, Ministerstwo Budowy Maszyn i Narzędzi, Mi-

nisterstwo Budowy Maszyn Rolniczych i Ministerstwo Budowy Obrabiarek w jedno ministerstwo — Ministerstwo Budowy Maszyn.

0 ministrze Budowy Maszyn

Mianować M. Z. Saburowa ministrem Budowy Maszyn, zwalniając go od obowiązków przewodniczącego Państwowego Komitetu Planowania ZSRR.

0 Ministerstwie Budowy Maszyn Transportowych i Ciężkich

Połączyć Ministerstwo Budowy Maszyn Transportowych, Ministerstwo Przemysłu Budowy Okrętów, Ministerstwo Budowy Maszyn Ciężkich oraz Ministerstwo Budowy Maszyn Budowlanych i Drogowych w jedno ministerstwo — Ministerstwo Budowy Maszyn Transportowych i Ciężkich.

0 ministrze Budowy Maszyn Transportowych i Ciężkich

Mianować W. A. Małyszewa ministrem Budowy Maszyn Transportowych i Ciężkich.

0 Ministerstwie Elektrowni i Przemysłu Elektrotechnicznego

Połączyć Ministerstwo Elektrowni, Ministerstwo Przemysłu Elektrotechnicznego i Ministerstwo Przemysłu Środków Łączności w jedno ministerstwo — Ministerstwo Elektrowni i Przemysłu Elektrotechnicznego.

0 ministrze Elektrowni i Przemysłu Elektrotechnicznego

Mianować M. G. Pierwuchina ministrem Elektrowni i Przemysłu Elektrotechnicznego.

IX.

0 przewodniczącym Państwowego Komitetu Planowania ZSRR

Mianować przewodniczącym Państwowego Komitetu Planowania ZSRR G. P. Kosiaczenkę.

X.

0 przewodniczącym Wszechzwiązkowej Centralnej Rady Związków Zawodowych

Zalecić N. M. Szwerinika na przewodniczącego Wszechzwiązkowej Centralnej Rady Związków Zawodowych, zwalniając od tych obowiązków W. W. Kuzniecowa.

XI.

0 Prezydium Komitetu Centralnego KPZR i sekretarzach KC KPZR

1) Uznać za konieczne, by w Komitecie Centralnym KPZR zamiast dwóch organów KC — Prezydium i Biura Prezydium — był jeden organ — Prezydium Komitetu Centralnego KPZR, jak to ustala statut partii.

2) W celu zapewnienia większej operatywności kierownictwa, ustalić skład Prezydium w liczbie dziesięciu członków i czterech kandydatów.

3) Zatwierdzić następujący skład Prezydium Komitetu Centralnego KPZR:

Członkowie Prezydium KC — G. M. Malenkow, L. P. Beria, W. M. Mołotow, K. J. Woroszyłow, N. S. Chruszczow, N. A. Bulganin, L. M. Kaganowicz, A. I. Mikołajow, M. Z. Saburow, M. G. Pierwuchin.

Zastępcy członków Prezydium KC KPZR — N. M. Szwerinik, P. K. Ponomarenko, L. G. Mielnikow, M. D. Bagirow.

4) Wybrać na sekretarzy KC KPZR S. D. Ignatiewa, P. N. Pospiełowa, N. N. Szatalina.

5) Uznać za konieczne, by N. S. Chruszczow skoncentrował się na pracy w Komitecie Centralnym KPZR i w związku z tym zwolnić go od obowiązków pierwszego sekretarza Komitetu Moskiewskiego KPZR.

6) Powołać sekretarza KC KPZR N. A. Michajłowa na stanowisko pierwszego sekretarza Komitetu Moskiewskiego KPZR.

7) Zwolnić od obowiązków sekretarza KC KPZR P. K. Ponomarenkę i N. G. Ignatowa w związku z przejściem ich do pracy kierowniczej w Radzie Ministrów ZSRR i L. I. Breżniewa — w związku z jego przejściem na stanowisko szefa zarządu politycznego Ministerstwa Marynarki Wojennej.

XII.

0 zwolnieniu IV sesji Rady Najwyższej ZSRR

Zwołać w Moskwie IV sesję Rady Najwyższej ZSRR na dzień 14 marca 1953 r. dla rozpatrzenia uchwał powziętych na wspólnym posiedzeniu plenum Komitetu Centralnego KPZR, Rady Ministrów Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i Prezydium Rady Najwyższej ZSRR, a podlegających zatwierdzeniu przez Radę Najwyższą ZSRR.

KOMITET CENTRALNY KOMUNISTYCZNEJ PARTII ZWIĄZKU RADZIECKIEGO
RADA MINISTRÓW ZWIĄZKU SOCJALISTYCZNYCH REPUBLIK RADZIECKICH
PREZYDIUM RADY NAJWYŻSZEJ ZSRR

Serce Stalina

Wśród blahych smutków mych zblakany,
Drewniany troską moją małą,
Nagła wiadomość usłyszałem:
„Serce Stalina bić przestało!”

I już nie było smutków blahych,
Kiedy nadeszła wieść ta z Moskwy,
Był ból prawdziwy, sprzymierzony
Z żałobą wszystkich ludzi prostych.

A ból ten rąk nie załamuje,
Jak blahe smutki, małe troski,
Lecz każe twardo walczyć nadal
W myśl mądrych wskazań Stalinowskich.

Serce Stalina bić przestało,
Lecz niechże wrogów to nie ludzi!
Serce Stalina bije w sercach
Wszystkich walczących prostych ludzi!

WŁODZIMIERZ SŁOBODNIK

6 marca 1953 roku.

ZMARŁ WIELKI STALIN

Jego nauka żyje i zwycięża

30 grudnia 1922 r.

Dzień dzisiejszy, towarzysze, jest nie tylko dniem bilansu, jest on zarazem dniem triumfu nowej Rosji nad dawną, nad Rosją — zandarmem Europy, nad Rosją — katem Azji. Dzień dzisiejszy jest dniem triumfu nowej Rosji, która skruszyła kajdany ucisku narodowego, zorganizowała zwycięstwo nad kapitałem, stworzyła dyktaturę proletariatu, zbudowała ludy Wschodu, stała się natchnieniem robotników Zachodu, uczyniła sztandar czerwony ze sztandaru partyjnego sztandarem państwowym i skupiła wokół niego narody republik radzieckich, aby połączyć je w jedno państwo, w Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich...

(Z referatu wygłoszonego na I Zjeździe Rad ZSRR).

26 stycznia 1924 r.

W zaciętych walkach partia nasza wykuła jedność i zwartość swych szeregów. Dzięki jedności i zwartości osiągnęła zwycięstwo nad wrogami klasy robotniczej.

ODCHODZĄC OD NAS NAKAZAŁ NAM TOWARZYSZ LENIN STRZEC JAK ŻRENIKI OKA JEDNOŚCI NASZEJ PARTII. PRZYSIĘGAMY CI, TOWARZYSZU LENINIE, ŻE WYKONAMY Z HONOREM RÓWNIEM I TEN TWOJ NAKAZ!

(Z przemówienia na II Wszechzwiązkowym Zjeździe Rad).

13 kwietnia 1926 r.

Industrializacja naszego kraju nie może poprzestać na rozwoju jakiegokolwiek przemysłu, na rozwoju — powiedzmy — przemysłu lekkiego, chociaż przemysł lekki i jego rozwój jest dla nas absolutnie niezbędny. Z tego wynika, że industrializację należy rozumieć przede wszystkim jako rozwój u nas przemysłu ciężkiego, a zwłaszcza jako rozwój naszego własnego przemysłu budowy maszyn, tego głównego nerwu wszelkiego przemysłu w ogóle. Bez tego nie ma co mówić o zapewnieniu naszemu krajowi gospodarczej samodzielności.

(Z referatu wygłoszonego na aktywie leningradzkiej organizacji partyjnej).

28 lipca 1927 r.

Zadanie polega na tym, aby być na alarm we wszystkich krajach Europy o niebezpieczeństwie nowej wojny, wzmóc czujność robotników i żołnierzy krajów kapitalistycznych i przygotowywać masę, ustawicznie przygotowywać je do tego, aby w pełnym uzbrojeniu do walki rewolucyjnej spotkać wszelkie próby organizowania nowej wojny przez rządy burżuazyjne.

(Z artykułu zamieszczonego w „Prawdzie”).

28 maja 1928 r.

Sojusz proletariatu z chłopstwem jest sojuszem klasy robotniczej z pracującymi masami chłopstwa. Taki sojusz nie może być urzeczywistniony bez walki z kapitalistycznymi elementami chłopstwa, bez walki z kulactwem. Taki sojusz nie może być trwały bez organizacji biedoty, jako opory klasy robotniczej na wsi. Dlatego też sojusz robotników i chłopów w obecnych warunkach dyktatury proletariatu może być urzeczywistniony jedynie pod znamiem Lenina: oprzyj się na biedocie, buduj trwały sojusz ze średniakiem, ani na chwilę nie przerywaj walki z kulactwem. Albowiem jedynie pod warunkiem zrealizowania tego hasła może być urzeczywistnione dzieło wciągnięcia podstawowych mas chłopstwa w lożyisko budownictwa socjalistycznego.

(Z rozmowy ze studentami Uniwersytetu im. Swierdłowa).

26 stycznia 1934 r.

Jeszcze inni sądzą, że wojnę powinna zorganizować „wyższa rasa”, powiedzmy „rasa” germańska, przeciw „rasie niższej”, przede wszystkim — przeciw Słowianom, że tylko taka wojna może dać wyjście z sy-

tuacji, ponieważ „wyższa rasa” jest powołana do uszlachetniania rasy „niższej” i sprawowania nad nią władzy. Przypuśćmy, że tę dziwną teorię, która jest równie daleka od nauki, jak niebo od ziemi — przypuśćmy, że tę dziwną teorię urzeczywistniono w praktyce. Co z tego może wynikać?

Wiadomo, że dawny Rzym zupełnie tak samo traktował przodków dzisiejszych Niemców i Francuzów, jak przedstawicieli „wyższej rasy” traktują obecnie plemiona słowiańskie. Wiadomo, że dawny Rzym pomyślał nimi, jako „niższą rasą”, jako „barbarzyńcami”, którym przeznaczone jest wieczne podlegać „wyższej rasie”, „wielkiemu Rzymowi”, przy czym — mówiąc między nami — dawny Rzym miał do tego pewne podstawy, czego nie można powiedzieć o przedstawicielach dzisiejszej „wyższej rasy”. A co z tego wynika? Wynikło to, że nie-Rzymianie, tj. wszyscy „barbarzyńcy”, zjednoczyli się przeciw wspólnemu wrogowi i z hukiem obalili Rzym. Nasuwa się pytanie: gdzie jest gwarancja, że pretensje przedstawicieli dzisiejszej „wyższej rasy” nie doprowadzą do równie opłakanych wyników? Gdzie jest gwarancja, że faszystowski publicystom — politykom w Berlinie poszczęści się bardziej, niż starym i doświadczonym zdobywcą w Rzymie? Czy nie będzie słuszniej przyjąć coś wręcz przeciwnego?

(Z referatu sprawozdawczego na XVII Zjeździe WKPB).

25 listopada 1936 r.

W wyniku przebytej drogi walk i cierpień przyjemnie i radośnie jest mieć swoją Konstytucję, traktującą o owocach naszych zwycięstw. Przyjemnie i radośnie jest wiedzieć, o co walczyli nasi ludzie i jak wywalczyli światowo-historyczne zwycięstwo. Przyjemnie i radośnie jest wiedzieć, że krew naszych ludzi obficie przelana nie poszła na marne, że dała swe owoce. To uzbudza duchowo naszą klasę robotniczą, nasze chłopstwo, naszą inteligencję pracującą. To porywa naprzód i wzbudza uczucie usatysfakcjonowanej dumy. To wzmacnia wiarę we własne siły i mobilizuje do nowej walki o osiągnięcie nowych zwycięstw komunizmu.

(Z referatu na nadzwyczajnym VIII Wszechzwiązkowym Zjeździe Rad).

10 marca 1939 r.

Jesteśmy zwolennikami pokoju i wzmocnienia rzeczowych stosunków ze wszystkimi krajami, stoimy i będziemy stali na tym stanowisku, o ile kraje te będą przestrzegały takich samych stosunków ze Związkiem Radzieckim, o ile nie będą one usiłowały naruszyć interesów naszego kraju.

(Z referatu sprawozdawczego na XVIII Zjeździe WKPB).

3 lipca 1941 r.

Wojny z faszystowskimi Niemcami nie można uważać za zwykłą wojnę. To nie tylko wojna między dwiema armiami. Jest to zarazem wielka wojna całego narodu radzieckiego przeciwko niemieckim wojskom faszystowskim. Celem tej ogólnonarodowej wojny przeciwko ciemnocem faszystowskiemu jest nie tylko usunięcie niebezpieczeństwa, które zawisło nad naszym krajem, ale i udzielenie pomocy wszystkim narodom Europy, jęczącym w jarzmie niemieckiego faszystwu.

(Z przemówienia wygłoszonego przez radio).

23 lutego 1943 r.

Armia Czerwona jest armią obrony pokoju i przyjaźni narodów wszystkich krajów. Została ona stworzona nie dla podboju cudzych krajów, lecz dla obrony granic Kraju Radzieckiego. Armia Czerwona zawsze szanowała prawa i niepodległość wszystkich narodów.

(Z rozkazu Nr 95 Wódza Naczelnego).

17 czerwca 1943 r.

Możecie być pewni, że Związek Radziecki uczyni wszystko, co w jego mocy, aby przyspieszyć klęskę naszego wspólnego wroga — hitlerowskich Niemiec, umocnić przyjaźń polsko-radziecką i wszelkimi siłami przyczynić się do odbudowania silnej i niepodległej Polski!

(Z listu do członków prezydium Związku Patriotów Polskich w ZSRR).

6 listopada 1943 r.

Kierowniczą i organizującą siłą narodu radzieckiego zarówno w okresie budownictwa pokojowego, jak też podczas wojny była partia Lenina, partia bolszewików. Żadna partia nie miała i nie ma takiego autorytetu w masach ludowych, jak nasza partia bolszewicka. Jest to zrozumiałe. Pod wodzą partii bolszewików robotnicy, chłopcy i inteligencja naszego kraju wywalczyli sobie wolność i zbudowali społeczeństwo socjalistyczne. W dobie Wojny Narodowej partia nasza stała się duszą i organizatorem ogólnonarodowej walki przeciwko zaborcom faszystowskim.

(Z przemówienia, wygłoszonego w XXVI rocznicę Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej).

6 listopada 1944 r.

Siła patriotyzmu radzieckiego polega na tym, że jego podstawą są nie przesady rasowe czy nacjonalistyczne, lecz głębokie oddanie i wierność narodu wobec swej Ojczyzny Radzieckiej, bratnia przyjaźń mas pracujących wszystkich narodów naszego kraju. Patriotyzm radziecki kojarzy harmonijnie tradycje narodowe i ogólne interesy żywotne całego ludu pracującego Związku Radzieckiego. Patriotyzm radziecki nie dzieli, lecz przeciwnie, zespala wszystkie narody i narodowości naszego kraju w jedną bratnią rodzinę. W tym właśnie należy dopatrywać się podstaw niezłomnej i coraz bardziej zacieśniającej się przyjaźni narodów Związku Radzieckiego. Równocześnie narody ZSRR szanują prawa i niepodległość narodów obcych krajów i zawsze wykazywały gotowość do współzycia w pokoju i przyjaźni z sąsiednimi państwami. W tym należy dopatrywać się podstaw rosnących i zacieśniających się więzi naszego państwa ze wszystkimi miłującymi wolność narodami.

Wygrać wojnę z Niemcami — znaczy to spełnić wielką misję historyczną. Ale wygranie wojny nie oznacza jeszcze zapewnienia narodom trwałego pokoju i niezawodnego bezpieczeństwa w przyszłości. Zadanie polega nie tylko na tym, żeby wygrać wojnę, lecz również na tym, żeby uniemożliwić zwyciężeniu nowej agresji i nowej wojny, jeżeli nie na zawsze, to w każdym razie na długi okres czasu.

(Z referatu, wygłoszonego w XXVII rocznicę Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej).

4 lutego 1945 r.

W ciągu trzydziestu lat terytorium Polski dwukrotnie stało się wrotami wojny przeciwko nam. Winniśmy zamknąć te wrota przez utworzenie silnej i przyjaznej nam Polski... Nie możemy uważać swojej misji za wypełnioną, póki nie zapewnimy narodowi Polski i narodom Ukrainy i Białorusi pokoju, zasnutej przez ich bohaterstwo.

(Z przemówienia na konferencji w Jaltie).

21 kwietnia 1945 r.

Sądze, że Układ o przyjaźni, pomocy wzajemnej i współpracy powojennej między Związkiem Radzieckim i Polską, któryśmy właśnie podpisali, posiada wielkie znaczenie historyczne.

Znaczenie tego Układu polega przede wszystkim na tym, że jest on wyrazem zasadniczego zwrotu w stosunkach między Związkiem Radzieckim a Polską w kierunku sojuszu i przyjaźni, zwrotu, który ukształtował się w toku obecnej walki zwolenniczej przeciwko Niemcom, obecnie zaś nabiera mocy formalnej w niniejszym Układzie...

Nie tedy dziwnego, że narody naszych krajów z niecierpliwością czekają podpisania tego Układu. Czują, że Układ ten stanowi rękojmię niepodległości nowej, demo-

kratycznej Polski, rękojmię jej potęgi i rozkwitu.

(Z przemówienia wygłoszonego po podpisaniu Układu o przyjaźni, pomocy wzajemnej i współpracy powojennej między ZSRR a Polską).

7 kwietnia 1948 r.

Wielu ludzi nie wierzy, że stosunki między wielkimi a małymi państwami mogą się ułożyć na zasadach równouprawnienia. Ale my, ludzie radzieccy, uważamy, że takie stosunki mogą i powinny się ułożyć. Ludzie radzieccy uważają, że każdy naród, wszystko jedno, wielki czy mały, posiada swe jakościowe właściwości, swoją specyfikę, która jemu tylko jest właściwa i nie istnieje u innych narodów. Te specyficzne właściwości stanowią wkład każdego narodu do ogólnej skarbnicy kultury światowej. One uzupełniają kulturę światową i wzbogacają ją. W tym sensie wszystkie narody — małe i duże — znajdują się w tym samym położeniu i każdy naród jest równoznaczny jakimkolwiek drugiemu narodowi.

(Z przemówienia na przyjęciu fińskiej delegacji rządowej).

17 lutego 1951 r.

Pokój będzie zachowany i utrwalony, jeżeli narody ujmą w swe ręce sprawę zachowania pokoju i będą broniły jej do końca. Wojna może stać się nieuniknioną, jeżeli podlegaczom wojennym uda się omotać siecią kłamstw masę ludową, oszukać je i wciągnąć je do nowej wojny światowej.

Dlatego też szeroka kampania na rzecz zachowania pokoju, jako środek zdemaskowania zbrodniczych machinacji podlegaczy wojennych, ma obecnie znaczenie pierwszorzędne.

(Z rozmowy z korespondentem „Prawdy”).

23 września 1952 r.

Główne cechy i wymogi podstawowego ekonomicznego prawa współczesnego kapitalizmu można by było sformułować mniej więcej w następujący sposób: zapewnienie maksymalnego zysku kapitalistycznego w drodze wyzysku, ruiny i pauperyzowania większości ludności danego kraju, w drodze ujarznienia i systematycznego ograbiania

narodów innych krajów, zwłaszcza krajów zacofanych, wreszcie w drodze wojen i militarystyki gospodarki narodowej, wykorzystywanych dla zapewnienia najwyższych zysków...

Istotne cechy i wymogi podstawowego ekonomicznego prawa socjalizmu można byłoby sformułować mniej więcej w następujący sposób: zapewnienie maksymalnego zaspokojenia stałe rosnących materialnych i kulturalnych potrzeb całego społeczeństwa w drodze nieprzerwanego wzrostu i doskonalenia produkcji socjalistycznej na bazie najwyższej techniki.

(Z pracy „Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSRR”).

14 października 1952 r.

Po wzięciu władzy przez naszą partię w 1917 roku i po tym, gdy partia podjęła realne kroki dla zlikwidowania kapitalistycznego i obszarowego ucisku, przedstawiciele bratnich partii, pełni zachwytu dla odwagi i sukcesów naszej partii, nadali jej miano „brygady szturmowej” światowego ruchu rewolucyjnego i robotniczego...

Oczywiście, bardzo trudno było spełniać tę zaszczytną rolę, dopóki istniała tylko jedna „brygada szturmowa” i dopóki musiała spełniać tę awangardową rolę niemal w osamotnieniu. Ale tak było dawniej. Obecnie jest zupełnie inaczej. Obecnie, gdy na obszarze od Chin i Korei do Czechosłowacji i Węgier powstały nowe „szturmowe brygady” w postaci krajów ludowo-demokratycznych — obecnie naszej partii łatwiej jest walczyć, a i praca też poszła raźniej.

(Z przemówienia na XIX Zjeździe KPZR).

21 grudnia 1952 r.

PYTANIE: Czy w chwili, gdy zbliża się nowy rok i w Stanach Zjednoczonych przyjdzie ma nowa administracja, nadal żywi Pan przekonanie, że Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich i Stany Zjednoczone mogą żyć w pokoju w ciągu nadchodzących lat?

ODPOWIEDŹ: W dalszym ciągu wierzę, że wojny między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Związkiem Radzieckim nie można uważać za nieuniknioną, że nasze kraje mogą również nadal żyć w pokoju.

(Z odpowiedzi korespondentowi „New York Times”).

